

HAARA KAASA
TASUTA

KÄÄPA ALLI

VARJUPAIKADE MTÜ TÄITSA OMA UUDISKIRI

talv 2019 (nr 20)

SELLES NUMBRIS:

- möödunud aastast ja uutest sihtidest,
- kasside päästmisest,
- nunnudest loomadest
- ja paljust muust põnevast!

SÕPRA TUNNET SABAST!

Varjupaikade MTÜ
vanasõna

**&
KINGITUSEKS
TRANSPORDIBOKS!**

Leia endale uus
kassisabaga sõber
varjupaigast sõbrakuul!
Anname uude koju minejale
transpordiboksi kingituseks!

Mina ka! Koju, koju!

*Sättisin siin
ennast
juba mõnusalt
kojuminekuks
valmis.
Nurrrrrrrrr*

OLEN KÄPA ALL
WWW.VARJUPAIK.EE

Kassi loovutustasu 35 eur. Kampania kestab 1.-28.veebruar, 2019

Toimetajalt

Käesolevas uudiskirjas leiame põhjaliku ülevaate Varjupaikade MTÜ eelmise aasta tegemistest, saavutustest ja ka käesoleva aasta plaanidest ning hulga lugusid, mis teevad südame soojaks.

Kes veel ei tea, saab lugeda meie kodulehe uuemise kohta ja meie varjupaikades olevate loomade andmebaasi ümberkolimisest, statistikat ning palju muudki.

Aeg läheb uskumatult ruttu ja mina pean imetusega tõdema, et kevadel täituks mul juba 7 aastat Käpa All olemist. Et elu teeb oma käike, olen võtnud otsuseks käesoleva numbriga oma ameti maha panna ja pühenduda isiklikule elule, mis vajab praegu kogu minu tähelepanu ja energiat ning ma ei tunne, et oleks aus jätkata siinse olulise tegevuse jätkamist, kui minu tähelepanu ja mõtted on tegelikult mujal.

Ma olen ülimalt tänulik oma kaaslastele siin, kellega koos läbi nende aastate uudiskirja tehtud on. Ma olen õnnelik, et mul on olnud võimalus sellise töö kogemus saada.

Lugejatele soovin mõnusat lugemist ja oma kaasvõitlejatele edukat Käpa All olemise jätku!

ANU KUURA

Käpa All peatoimetaja

Foto: erakogu

Põgus sissevaade

<i>Sisukas 2018. aasta</i>	4
<i>Meie traditsioonid</i>	6
<i>Mida toob uus aasta</i>	7
<i>Eelmise aasta eredamad sündmused</i>	9
<i>Palju toredaid inimesi</i>	13
<i>Varjupaigaloomade kõige suurem sõber</i>	13
<i>Lubadused</i>	16
<i>2019. aasta kalender ilmusa hooandjate abiga</i>	17
<i>Varjupaikade Jõuluinglid</i>	17
<i>Mustad kassid koju!</i>	18
<i>Annika ja Maximi lugu</i>	19
<i>Kuidas päästa 100 kassi?</i>	20
<i>Aprillis saab nalja</i>	21
<i>Igal aastal kaks ja pool tiiru ümber</i>	22
<i>Sõpra tunnendab sabast</i>	23
<i>Vaata kui nunnu!</i>	24
<i>Uuel aastal uued hinnad</i>	26

www.varjupaik.ee

info@varjupaik.ee

Varjupaikade MTÜ

@varjupaikademty

@VarjupaikadeMTY

Käpa All on Varjupaikade MTÜ uudiskiri, mis ilmub kolm korda aastas. Uudiskiri levib elektrooniliselt ja piiratud koguses tasuta jagatavana paber kandjal.

Soovid värskaid teateid otse e-postkasti?

Liitu **uudiskirjaga** saajatega meie kodulehel varjupaik.ee.

Annetuskonto Varjupaikade MTÜ, IBAN EE561010220068203017

Kui soovid aidata konkreetset varjupaika, lisa selgitusse märksõna: Läänemaa, Pärnu, Tallinn, Viljandi, Virumaa, Valga või Võru.

Väljaandja Varjupaikade MTÜ, projektijuht Anneli Matsi, tel 5386 9060

Väljaandmine toimub vabatahtlike kaasabil.

Kaanel: Varjupaikade MTÜ 2017. a kalendri jaanuarikuu staarid

Kaaneautor Liisa Addi

Peatoimetaja Anu Kuura

Kujundus Mandariin OÜ, www.mandariin.ee

VARJUPAIKADE MTÜ

Sajaga edasi, Viljandi!

Foto: Piret Aus, EV100

Sisukas 2018. aasta

EV100 lõpupidu "Sajaga edasi, Viljandi!".
Viljandis asub ka üks meie varjupaikadest.

Eesti vabariigi 100. sünnipäeva aasta algas paljutöötavalt.

Jaanuar

Jaanuaris leidsime Varjupaikade MTÜ tegevusaja kohta 10 000. uue kodu - koju läks kassipoeg Jetta Pärnu varjupaigast, kes selle tähtsa numbri puhul sai kaasa Purina Gourmet kassikonservidest meisterdatud tordi ning meie poolt steriliseerimisvautšeri. Eesti 100 - Varjupaikade MTÜ 10 000! Elagu!

Veebruar

Veebruaris on sõbrakuu ja varjupaikade vanasõna ütleb: Sõpra tunnendab sabast! Sama pealkirja kannab juba traditsiooniks saanud kampaania, mille raames seekord kingiks saadud transpordibokside sees läksid sõbralikult uutesse kodudesse lausa 87 kassi.

Kuu alguses ilmus uudiskiri Käpa All nr 17, talv 2018, Eriväljaanne: 10 000 uut kodu!

Märts

Märtsis jõudis meieni Kuma toetus, mille kogumiseks annab Kuma sügisel välja Suure Koera- ja Kassikalendri, et toetada kodutuid loomi. Seda juba mitmendat aastat. Igalt müüdüd kalendri lähed väike osa loomade heaks. Neid pisikesi osasid saab aga nii palju, et kokku tuleb väga suur summa. Alati saavadki suured teod alguse väikestest asjadest.

Aprill

Aprillis tähistasime koos Südameapteegiga südamekuud. Südameapteegi algatus „Leia endale südame sõber“ kutsus tähelepanu pöörama südameriisidele, näidates, et lemmikloomad aitavad tõsta inimeste aktiivset elustiili, füüsilist liikumist ja emotsionaalset toonust. Meie ühise ettevõtmise tulemusena leidsime 31 koerale uue kodu. Lisaks sai aprillikuu vältel Südameapteegist oste tehes teha lisaks annetuse Varjupaikade MTÜ-le, millele Südameapteek lisas omapoolse panuse. Iga aprillikuu varjupaigast uue kodu leidnud koeraga anti uuele omanikule kaasa kingitus, mis sisaldas südameriisidele kasulikke toidulisandeid ning kinkekaardi.

Mai

Mais toimusid kevadised talgupäevad meie Tallinna ja Valga varjupaikades. Tänu paljudele abikätele said ühe päevaga korda varjupaikade territooriumid, mida muidu loomade eest hooldamise kõrvalt aega näpistades oleks suure suveni koristatud.

Olime osalised kampaanias Kiibi või kaota!, mille viisid ühiselt läbi Eesti Loomakaitseselts, Tallinna Linnavalitsus ja Varjupaikade MTÜ. Kampaania ajal oli võimalik oma lemmik kiibistada ja registreerida tavapärasest soodsama hinnaga ja eesmärgiks see, et võimalikult rohkem lemmikloomi oleks kiirelt identifitseeritavad.

If Kindlustus kinkis iga maikuu sõlmitud lemmikloomakindlustuse eest mikrokiibi ühele varjupaiga kiisule või kutsule. If Kindlustuses saab lemmikut kindlustada haigestumise, kadumise või ootamatu õnnetuse vastu.

Toimus varjupaigaloomade toetuseks korraldatud Match Show "Käpad", kus osales 92 koera. Match Show on mitteametlik koertenäitus, millest võivad osa võtta nii igas vanuses ja suuruses tõukoerad kui ka krantsid.

Juuni

Juunis ilmus uudiskiri Käpa All nr 18, suvi 2018 ja sellest numbrist sai lugeda soodsast kiibistamisest, loomadest töökohal, unustamatutest lugudest ja paljust muust põnevast.

Juuli

Juuli algusest alates saab meie kodulehel Tallinna loomade varjupaigaga tutvust teha virtuaalselt. Valminud tuur jäädvustas varjupaiga sise- ja välisruumid koos seal juuni viimastel päevadel elanud hoolealustega.

Alates 1. juulist teenindab kogu Haapsalu linna meie Vilka külas asuv Läänemaa loomade varjupaik.

Toimus konkurs fotode saamiseks uue aasta heategevuskalendrisse. Terve juulikuul jooksul tegid ajaannetajatest fotograafid meie varjupaikades fotosid sealt asukatest. Konkursi tulemusena valis žürii välja 13 fotot - 12 kuud ja esikaas.

August

Augustis sai 10 aastaseks meie Võru loomade varjupaik. Kümneni jooksul on varjupaigas ajutiselt endale ulaluse ja ninaesise saanud tuhatkond koera ning enam kui 2500 kassi. Kümme aastat tagasi alustas Võru varjupaik samal kohal, kus see on tänagi. Sel ajal olid seal mõned koerakuudid, üks soojak ja puukuur, vett pidid töötajad tooma kohale kanistritega. Tänu Võru varjupaiga juhataja Merikese ja teiste töötajate ning vabatahtlike pingutustele on tänaseks varjupaigas koerteaedikud, kasside vabapidamistoad koos väliaedikuga, veterinaariruumid ja kraanist voolab nii külma kui sooja vett.

Algatasime kampania ja osalesime Pärnu linna arengukava arutelul selleks, et Pärnu loomade varjupaiga uuendamise vajadus oleks kajastatud uues Pärnu linna arengukavas.

Augusti lõpus toimus Kalamajas Dokfoto Keskuses Purina ja Varjupaikade MTÜ koostöös Eesti esimene Instagrami-koerte kokkutulek. Kohal oli üheksa suurima jälgijaskonnaga koera, kelle fotod müüdi heategevuslikul oksjonil.

September

Septembris soetasime Läänemaa loomade varjupaigale täiesti uue soojaku, kus kassipojad saavad ennast mõnusalt tunda.

1. septembril alustasime projektiga "Varjupaikade MTÜ majanduslikult elujõulisemaks". Projekti eesmärk: Varjupaikade MTÜ majanduslik elujõulisus on tõusnud ja stabiliseerunud tänu loomade koju saamise protsessi kiirendamisele ning tõhustatud annetuste kogumisele. Projekti toetab Siseministerium ja Sihtasutus Kodanikuühiskonna Sihtkapital.

Oktoober

Oktoobri musta kassi kuu raames otisisime 52 mustale iludusele uued kodud.

Saime ametliku vabatahtliku sõbra märgi, mille andis siseminister Andres Anvelt üle meie üldjuhile Triinu Priksile. Vabatahtliku sõbra märk on kvaliteedimärgis, mis tunnustab vabatahtlike kaasamise head taset ja professionaalsust Eesti vabaihendustes ja avaliku sektori organisatsioonides. Märgi saavad organisatsioonid, mis on osalenud vabatahtliku sõbra arendusprogrammis, on vabataht-

like kaasamise põhjalikult läbi mõelnud ning vabatahtliku tegevuse hea tavaga kooskõlas korraldanud.

Loomakaitsepäeva puhul andsime juba kuandat korda üle Elmo nime kandva preemia. Seekord pälvis preemia Põhja-Tallinna vanem Raimond Kaljulaid. Tegemist on söakuse tunnustusega silmapaistvale ametiisikule, kellega Varjupaikade MTÜ-l on olnud õnn viimase aasta jooksul koostööd teha. Preemia andsid üle meie üldjuht Triinu Priks ning Tallinna loomade varjupaiga töötajad koos kodu ootavate koertega, kelle ülalatusvisiit linnaosavalitsusse põhjustas palju elevust. Koos tänusõnadega anti üle kunstnik Kristi Markovi sõbralik šarž preemia saajast.

Hurraa! Pärnu

loomade varjupaiga uuendamine on lisatud Pärnu linna arengukavasse ja see on volikogu poolt kinnitatud.

Lükkasime Hooandjas käima projekti meie heategevuskalendri väljaandmise toetuseks. Kalendri hoogu andmine aitab katta kujundus- ja trükkikulud.

Ilmus uudiskiri Käpa All nr 19, sügis 2018 ja sellest numbrist sai lugeda käpadest ja kätest, koerapuuri plussidest ja miinustest, hoiukodudest ja inimestest ning paljust muust põnevast.

November

Novembris korraldasime Facebookis Varjupaikade MTÜ lehel postituste maratoni, kus ühe päeva hommikust kuni järgmise hommikuni postitasime kõik oma seitsme loomade varjupaiga telefoninumbritele 24 tunni jooksul tulnud pöördumised. Varjupaikade telefonidele tuleb iga päev keskmiselt 83 kõnet, lisaks edastavad inimesed teateid e-postiga ja Facebooki lehtede sõnumite kaudu.

Hooandjas käimalükatud projekt Heategevuskalender 2019 väljaandmise toetamiseks osutus üledukaks. Hooandjaid sai kokku 187 ja oodatav tulemus täitus 142 %-liseselt. Trükisoojad kalendrid ja kingitused jõudsid samuti toetajateni.

Hakkasime kolima - seekord ainult virtuaalselt. Tähelepanelikud

Kokku oleme oma tegevusaja jooksul otsinud loomadele 11 351 uut kodu.

Anu 7 aastat ja 17 numbrit

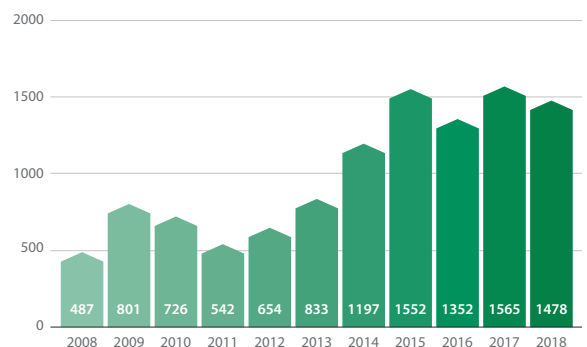
Suur aitäh Anule, kes läbi seitsme aasta vedas ja toimetab vabatahtlikuna meie uudiskirja Käpa All väljaandmist. Anu hoolitses toimetaja veeru eest, kirjutas artikleid, otsis ning tõlkis huvitavaid materjale. Samuti hoolises Anu selle eest, et trükikurat ennast uudiskirjast kaugele hoiaks. Veelkord suur tänu!

loomasõbrad märkasid, et portaalis Loom24, mis majutas meie varjupaikades olevate loomade kuulutusi, hakkasid read hõrenema. Kolisime koduootajad üle oma domeenile, kus tänu IT-arendusele on olemas väga hästi sorteeritav ja filtreeritav loomade andmebaas.

Detsember

Detsembri alguses said 8 ilusat Eesti linna jälle endale ehteks loomade soovipuud. Kuused olid kaunistatud varjupaigaloomade fotodega ja andmetega senise elukäigu kohta ning need edastasid üht suurt soovi - saada päris oma koju. Tegemist oli Eesti Veterinaarmeditsiini Üliõpilaste Seltsi heategevusprojektiga, millega juhitakse tähelepanu varjupaikades ja hoiukodudes elavatele kassidele ja koertele, kellele oleme otsimas uusi kodusid.

Teeme kokkuvõtteid: aasta jooksul aitasime vanasse kodusse tagasi 628 looma - 393 koera, 232 kassi ja 3 pisilooma; otsisime uue kodu 1478 loomale - 293 koerale, 1145 kassile ja 40 pisiloomale. Programmi "Uued sõbrad" raames aitasime uutesse kodudesse 60 looma - 22 koera ja 38 kassi. Kokku oleme oma tegevusaja jooksul otsinud loomadele 11 351 uut kodu.

Aastatel 2008-2018 oleme otsinud loomadele kokku 11 351 uut kodu.

Meie traditsioonid

Foto: Glenn Carstens-Peters, unsplash.com

Varjupaikade MTÜs on aastate jooksul tekkinud mitmeid traditsioone, millest rõõmuga kinni peame. Siin on väike ülevaade neist.

Kass või koer, kelle saadame varjupaigast uude koju on kiibistatud ja andmed on registrisse kantud. Lemmikloom on veterinaari poolt üle vaadatud, tervislik seisund kaardistatud ja info edastatud uuele omanikule.

Lisaks on koer või kass steriliseeritud/kastreeritud vastavalt vanusele ja soole, vaktsineeritud marutaudi- ja kompleksvaktsiiniga, tehtud on sise- ja välisparasiiditõrje.

Programmi "Uued sõbrad" raames teeme jätkuvalt koostööd Purinaga ja aitame paljudel eakatel leida endale hea ja õige lemmikloom. Kui on vanust üle 60 aasta ja soov leida endale varjupaigast elurõõmus täiskasvanud neljajalgne sõber, saab seda teha lihtsalt ja turvaliselt. Programmis osalejatele kehtivad tunduvalt väiksemad loovutus tasud ja soovi korral saab kaasa kolme kuu toiduvaru Purina poolt.

Igal nädalal on Facebookis Varjupaikade MTÜ lehel esiletõstetud üks loom nädala staarina, kes saab rohkem tähelepanu, et saaksime ta uude kodusse aidata.

Raadios Elmar on nädala kaupa igast varjupaigast esitletud üks loom, kellele me kodu otsime.

Iga aasta veebruaris teeme kampaania Sõpra tunnend sabast! Kampaania raames soovime tähelepanu tõmmata kassidele, kes on jätkuvalt massilised varjupaikade asukad ja kellele me otsime uusi kodusid. Sel puhul anname kojuminejale kingituseks kaasa turvalise transpordiboksi.

Iga aasta oktoobris on musta kassi kuu, mil soovime uutesse kodudesse aidata just mustad kassid. Nad ei saa väga ruttu koju, sest inimesed eelistavad teist värvi kasukaga kasse ja mustad kassid kipuvad jääma pikemaks ajaks varjupaikade asukateks. Musta kassi saab oktoobris koju viia ilma tavapärase loovutus tasuta.

Igal aastal 4. oktoobril rahvusvahelise loomakaitsepäeva puhul anname välja Elmo nime kandva preemia. Tegu on söakuse preemiaga silmapaistvale ametiisikule, kellega MTÜ-l on olnud õnn viimase aasta jooksul koostööd teha. Preemia nimetus Elmo on tulnud Eestis esmakordselt koerte enampakkumisega lõppenud sündmusest, mille käigus Valga loomade varjupaiga töötajad püüdsid vana vangla territooriumilt kinni hooletusse jäetud koerakarja. Elmo oli üks neist kahekümne neljast, kes paistis silma oma erakordse vaprusse, kuid sõbraliku ja elurõõmsa suhtumisega kõigisse ja kõigesse.

Aastas kolm korda ilmub meie uudiskiri Käpa All, seda nii elektroonilisena kui ka trükituna (tiraaž 500 eksemplari), mis jagatakse laiali tasuta. Uudiskiri pakub lugemist: inimesele, kes soovib rohkem teada saada meie varjupaikadest ja nende asukatest; inimesele, kes ehk planeerib endale lemmiklooma võtta; inimesele, kellel juba on lemmikloom ja ta soovib nendest imelistest loomadest rohkem teada saada. Uudiskirjas kirjutame sellest, mis varjupaikades toimub, esitleme meie erilisi loomi, avaldame loomi puudutavaid harivaid artikleid, kirjutame põletavatest probleemidest ja paljust muust huvitavast, mis ikka on seotud loomade ja inimestega.

Mida to ja kuidas

Kui nii mõnigi inimene valab vana aasta lõpus tina, et teada saada, mida toob uus aasta, siis me tegime hoopis lihtsamalt. Panime pead kokku ja mõtled kirja, mida toob meie 2019. aasta ning kuidas näeme oma tulevikku.

Veterinaar- ja Toiduamet kehtestas uued veterinaarnõuded alla kolme kuu vanuste marutaudi vastu nõuetekohaselt vaktsineerimata koerte, kasside ja valgetuhkrute liikumiseks Euroopa Liidu liikmesriigist Eesti Vabariiki.

Viljandi linn koos Viljandimaa valdodega kuulutasid 2018. aasta lõpus välja ühise riigihanke varjupaigateenuse ostmiseks Viljandi linnas ja Viljandimaa valdades ajaperioodiks 2019.-2021. a. Aastast 2008 kuni tänaseni on Viljandi linna ja seda ümbritsevate valdade lepingupartneriks olnud ja varjupaigateenust pakunud Varjupaikade MTÜ. Senised lepingud Viljandi linnaga on sõlmitud riigihanke võitmise tulemusena. Ka seekord võtsime riigihankest osa ja ootame tulemusi.

2019. aasta lõpus lõppevad riigi-

Vaatasime tagasi ja edasi, tegime kokkuvõtteid ja kirjutasime iga varjupaiga 2018. a kõige meeldejäädavama sündmusest, visualiseerisime tulevikku.

Teavitame kasside steriliseerimise/kastreerimise vajadusest ennetamiseks kassipoegade hooaega. Korraldame kampaania "Soovid päästa 100 kassi? Steriliseeri 1!"

JANUAR

Korraldame traditsiooniks saanud kampaania "Sõpra tunnend sabast". Saadame kassid turvaliselt uutesse kodudesse kingiks kaasa antud transpordiboksid. Ilmub uudiskiri Käpa All, talv 2019.

VEEBRUAR

MÄRTS

Ob UUS aasta as vaatame tulevikku?

hanke lepingud Võrumaal ja Rakvere linnas. Aasta teises pooles ootame uusi riigihankeid, milles siis osaleda. Loodame parimat!

Tasa ja targu laiendame oma tegevust - 2019. aastal oleme lepingupartneriks Paide linnale leevendamaks sealsetid probleeme hulkuvate loomadega. Tulevikku silmas pidades oleks väga hea, kui Eesti südames saab teoks loomade varjupaiga loomine, mis teenidab Paide ja Türi linna ning Järvamaad.

Osa Pärnu linna poliitikuid on lubanud, et Pärnu loomade varjupaik on saamas kaasaegseid tingimusi ning et linna 2019. aasta eelarves on selleks ettenähtud projekteerimisrahad ja Pärnumaa Omavalitsuste Liidu eelarvekõnelustel otsustati, et kõik maakonna omavalitsused panustavad varjupaiga rajamisse ühiselt. Vaatame lootusrikkalt tulevikku, sest sellistes soojakutes nagu täna elu käib, ei ole see jätkusuutlik. Meie omaltpoolt teeme kõik, et tagada loomade heaolu ka praegustes kehvades tingimustes.

Enne seda, kui 2021. aastal hakkab kehtima Euroopa Liidu direktiiv loomade kiibistamise kohta, loodame, et juba sel aastal kehtestavad omavalitsused kohalikul tasandil üldise lemmik-

loomade kiibistamise kohustuse. Osa omavalitsusi on kehtestanud nii kasside kui koerte kiibistamiskohustuse, osas omavalitsustes on kohustus ainult koerte kohta ja see kõik on segadust tekitav. Eriti veel siis, kui loomad liiguvad üle omavalitsuste piiride. Oma igapäevatoos puutume pidevalt sellega kokku, et leitud loom on kiibistamata ja on keeruline leida omanikku. Soovime olla kohalikule omavalitsusele koostööpartner, kes kiibistamiskampaaniatega aitab kohalikud loomad kiibistada. Soovime, et kõik lemmikud oleks juba täna identifitseeritavad ja saaksid koju tagasi. Ikka teeme tööd selle nimel, et meil tööd ei oleks!

Soovime, et kohalikud omavalitsused täidaks oma seadusest tulenevaid kohustusi ja investeeriks kinnisvarasse selliselt, et vähemalt igasse maakonda ehitatakse loomade heaolu ja töötajatele normaalsed töötingimused tagav loomade varjupaik nagu seda tegi Tallinna linnavalitsus 2016. aastal. Iga hulkuva looma taga on inimene. Varjupaik kui institutsioon eksisteerib pigem inimese ja tema tegemata tegude pärast. Riigireform on tehtud, nüüd on viimane aeg katta Eesti loomade varjupaikade võrgustikuga, kus antakse abi loomade-

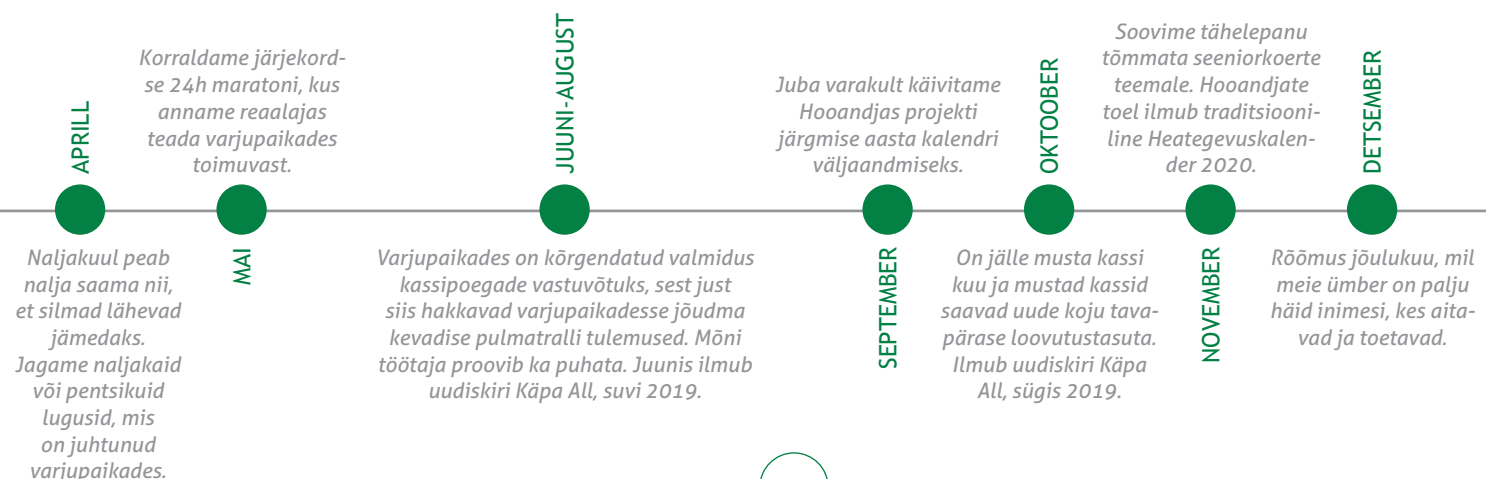
le ja haritakse inimesi lemmikloomapidamisest.

Eestis on päris palju organisatsioone, kes üritavad panustada loomade heaolusse. Näeme selles tohutut potentsiaali, kui need jõud ennast ühendaksid, sõnastaksid selged eesmärgid ja vaataksid ning tegutseksid ühes suunas. Soovime, et oleks üks suur lipulaev, kes võtaks sappa kõik väiksemad laevad, paadid ja jullad ning juhiks nad turvalisse sadamasse.

Perspektiivis näeme Varjupaikade MTÜ-d areneva organisatsioonina. Oleme oma tegevustes avatud, läbipaistvad ja kaasavad. Meie struktuur on selge ja arusaadav ning sisemised protseduurid kirjeldatud. Vabatahtlikud panustavad meelsasti loomade heaolu parendamiseks ja nende tegevust märgatakse. Oleme tänulikud kõikidele annetajatele ja abistajatele.

Soovime, et uue aasta märksõna oleks koostöö! Koostöö erinevate organisatsioonide vahel, koostöö kohalike omavalitsustega ja riigiga. Teeme koostööd nende nimel, kes ise rääkida ei saa!

Head koostööaastat!

Kas teadsid, et ...

... igapäevaselt elab meie seitsmes varjupaigas kokku 700 kassi ja 100 koera, lisaks pisiloomad.

... iga päev kulub meil kokku loomade toitmiseks 60 kg kassi- ja 50 kg koera-toitu. Aastas kokku teeb see 22 tonni kassitoitu ja 18 tonni koertoitu.

... igal nädalal kulub meie varjupaikades kokku 400 kg kassiliiva. Aastas kokku teeb see 21 tonni kassiliiva.

... loomale uue kodu leiame keskmiselt 93 päevaga.

... alates 15. varjupaigapäevast loom elab, sööb-joob ja hingab ning saab veterinaarset abi ainult tänu annetajatele ja Varjupaikade MTÜ poolt teenitud omatulule.

... varjupaigast uude kodusse minev koer või kass on kiibistatud ja andmed on registreeritud kantud. Lemmikloom on veterinaari poolt üle vaadatud, tervislik seisund kaardistatud ja info edastatud uuele omanikule. Lisaks on koer või kass steriliseeritud/kast-

reeritud vastavalt vanusele ja soole, vaksineeritud marutaudi- ja kompleksvaksiniiniga, tehtud on sise- ja välisparasiiditõrje.

Kas teadsid, et aastal 2018 ...

... võtsime vastu 30 000 telefonikõnet, mis on seotud loomade ja varjupaikadega. See on keskmiselt 2500 kõnet kuus ja 83 telefonikõnet iga päev.

... tegelesime 4000 väljakutsega, mis puudutas hulkuvaid loomi.

... sõitsime loomade abistamiseks läbi 130 000 kilomeetrit.

... võtsime varjupaikadesse vastu kokku 3893 looma (kassid, koerad, pisiloomad), nendest 3670 oli hulkumas ja otse omanikelt võtsime vastu 223 looma.

... koristasime linnatänavatelt või maanteedelt 544 hukkunud looma/lindu (12% üldarvust).

... vaksineerisime 2529 looma kompleksvaksiniiniga, sealhulgas 1371 looma marutaudi vastu.

... tõrjusime välisparasiite 1738 korral ja siseparasiitide tõrjeks kulus 2084 tabletti.

... uutesse kodudesse läinud loomad veetsid varjupaikades kokku 137 649 päeva ehk ca 377 aastat.

Foto: Camylla Battani; unsplash.com

Soovid aidata? Anneta!

Annetades

- ✓ aitad kodutute loomade elu paremaks muuta
- ✓ julgustad teisi nõrgemaid aitama
- ✓ toetad südamelähedase probleemi lahendamist
- ✓ lood positiivseid emotsioone

- ♥ Annetaja loomadele kodulehel www.varjupaik.ee
- ♥ Tee pangalaekanne või vormista püsiannetus sobivas summas. Annetuse saaja Varjupaikade MTÜ, EE561010220068203017
- ♥ Helista annetustelefonil 900 7000 ja toetad loomi 5 euroga
- ♥ Varjupaigas viipa kaardiga

Eelmise aasta eredamad sündmused varjupaikades

Vaadates tagasi 2018. aastale, palusime meie varjupaikade juhatajatel välja tuua paar sündmust või ettevõtmist, mida nad aasta lõikes eriti sooviksid esile tõsta.

Viljandi loomade varjupaiga juhataja Siiri Mängli

Viljandi varjupaiga kasside vabapidamistuba oli küll mõnus ja hubane, kuid juba mõnda aega ei olnud me selles remonti teinud ning puidune sisekujundus vajab värskendamist. Nii võtsimegi aasta alguses, kui varjupaigas oli vaiksem aeg, ette lausa kapitaalremondi mõõtu väljaandva ettevõtmise. Kassid paigutasime selleks ajaks eraldiseisvasse soojakusse. Tuba tehti kassimööblist tühjaks ja töö algas. Seinad lihviti puhtaks ja lakiti uuesti üle, sama tehti ka mööbliga ning tuba sai justkui uus. Kogu töö

tehti vabatahtlike abiga ja varjupaiga vahenditega. Kõik jäid tehtuga rahule ja kassid võisid uuesti ilusa, puhta toa vallutada.

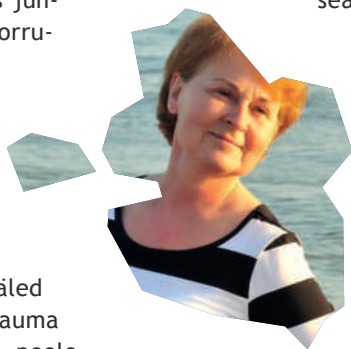
Järjest rohkem tuleb varjupaikadel tegeleda info- ja suhtlustööga. Infot liigub palju: kes on kadunud, kes on leitud, kuhu tuleb sõita, keda tuleb aidata, kes tuleb külla, kes soovib infot, telefonile tuleb vastata, andmed registrisse kanda jne. Nii loodigi varjupaigas administraatori töökoht ja leiti töötaja, sest oli vaja, kes neid infovooge õigesti kanalitesse suunaks.

Kindlasti mäletate meie 12 kutsikat, kes tuli üles kasvatada lutipudeliste toites emast eraldi kutsikamamma kehva tervisliku seisundi tõttu. Palusime abi piimaasendaja ja kutsikatoidu hankimiseks ning me saime väga positiivse tagasiside inimestelt, firmadelt, kes meid aitasid ja kutsikatele kaasa elasid. Täna saamegi öelda, et kõik kutsikad on tublid ja terved ning juba oleme neile leidnud uued kodud. Aitäh toetajatele!

Läänemaa loomade varjupaiga juhataja Kaja Maisalu

Eriti hästi on mees juhitud, kus Haapsalus 4. korrusele alla kukkunud valge kass murdis oma jalaluu. Omanikul ei olnud finantsiliselt võimalik looma aidata. Õnnetu lõpu vältimiseks panime autole hääled sisse ning kihutasime trauma saanud kassiga Tallinna poole operatsioonile. Operatsioon õnnestus - kassi jalaluu fikseeriti poltidega.

Poputasime ta varjupaigas jalule ja otsisime kassile uue kodu. Saime sealt tagasisidet, et kõik on õnnelikud - kassid on saanud pere suurim lemmik ja sõber.

Poolest aastast hakkasime hoolitsema Haapsalu linna kodutute loomade eest. Teateid hulkuvatest kassidest hakkas tulema, kui nii võib öelda, aknast ja uksest. Aja jooksul katsume kõik õn-

netukesed varju alla toimetada.

Septembris saime täiesti uue soojaku tänu KarvaBallil kogutud rahale ja sihtotstarbelistele annetajatele. Uude soojakusse tegime kassipoegadele eraldi oma toa - sooja ja tuulekindla. Küll on hea, et on vähemalt üks soojak, mis ei lagune ja mida ei pea kogu aeg remontima.

Eraldi võiks märkida, et varjupaiga küllastajate arv tõusis jõudsalt. Asume ju linnast väljas ja meie juurde peab spetsiaalselt sõitma. Tore, et inimesed on tee loomade juurde üles leidnud.

Valga loomade varjupaiga juhataja kt Jana Juhkam

Kas mäletate Benjamini, kilpnäärmehaigusega saksa lambakoera, kellest kirjutati meie uudiskirja suvenumbris? Koeral on diagnoositud kilpnäärme puudulikkus ja ta vajab kuni elupäevade lõpuni igapäevast tabletiravi ning tema ravi toetas Lihtrahva kilpnäärme grupp.

Oktoobris sai Benjamin koju. Selleks päevaks oli Benjamin varjupaigas elanud juba üle aasta, täpsemalt 410 päeva. Aja jooksul oli koera vaatamas käinud mitmed inimesed, kuid info tema haigusest peletas kodupakkumise mõtted peast. Kas ehk ehmatas see, et koeral on diagnoos ja eluaegse raviga ei

olnud soovi või julgust tegeleda.

Pere, kes otsustas koerale kodu pakuda, oli juba varjupaika tulles teadlik koera haigusest ja selles suhtes ettevalmistunud.

Esmane tutvumine ja jalutuskäik toimusid rahulikult ning leebelt, oli ju Benjamin sõbralik ja tasakaalukas koer. Hetkeks veel võeti järelemõtlemiseks aega ja mindi koerata koju. Kuid pere tuli tagasi, oli tehtud kaalutletud otsus ja siis sätitigi koeraga koos sammud uude kodusse.

Valga varjupaiga asukad koos töötajatega on tänulikud lahketele inimestele, kes meie tegemistele kaasa elavad. Inimesed külastavad varjupaika, tegele-

vad loomadega, pakuvad abi ning toetavad igatpidi nii varaliselt kui hea sõnaga.

Varjupaigarahvas on tänulik ja rõõmus!

Pärnu loomade varjupaiga juhataja Seyle Juss

Üldiselt oli aasta rahulik ja stabiilne - ühe varjupaiga elus on seda isegi palju tahta. Samas, mida stabiilsem on olukord, seda parem on loomad, kes varjupaigas elavad. Kui olukord on rahulik, on ka loomad rahulik.

Pärnu varjupaiga toetajad on olnud väga tublid. Varjupaik on sel aastal saanud uut olmetehnikat tänu toetustele ja annetustele. Nii saime uue külmkapi, pesumasina ja -kuivati, tolmuimejad jne. Toetajate nimekiri on nii pikk, et ei jaksaks kõiki üles

lugeda. Oluline on see, et meid märgatakse ja toetatakse. Aitäh!

Osalesime Katrin Lusti poolt algatatud aktsioonis, kus Leedust tulnud kutsikafarmeri käest konfiskeeris veterinaaramet kaks jack russelli laadset kutsikat. Kuigi väike samm, kuid kusagilt peab algama võitlus kutsikate tootmise vastu. Kutsikad anti üle Varjupaikade MTÜ-le ja peale karantiiniaja möödumist otsisime neile uued kodud. Loodame, et aitasime koos Kuuurijaga veidigi harida kutsikafarmerite potentsiaalseid ohvreid.

Virumaa loomade varjupaiga juhataja Anneli Sokolov

Suvel ehitati varjupaiga juurde uus tee. Kui tööd käisid, oli varjupaika küll keeruline pääseda ja endalgi oli vahepeal hirm, kuidas loomad kohale saab toimetada, aga õnneks tasus kannatamine ennast kuhjaga ära. Nüüd saab meie juurde ikka puhta jalaga ja ümbrus on ilus. Tee ääres on tänavavalgustus ja istutati isegi tammeallee. Ka autoga on mugav tulla, sest parkimiskohti on rohkem. Olete oodatud!

Detsembris jõudis varjupaika Kuusalu vallast koer, kelle karvastik oli sellises hullus olukorras, et hästi ei olnud aru saada, kus oli koera pea, kus ... Suurt kasvu koera puhul ei olnud me niisugust

asja varem näinud. Meie tubli vabatahtlik Juta ja loomaarsti abiliiks õppivad praktikandid Laura-Liisa ja Mai pügasid koera terve päev ning Eduard ei pahandanud nendega sugugi. Koera seljast maha lõigatud hunnik kaalus 10 kilo!

Kui enne arvasime, et koer on rohkem kui 10 aastat vana, siis selle karva- ja väljaheidete hunniku alt tuli väl-

ja ca 3 aastane koer, kes oli nälginud ja vajas ravi. Tänu ravile ning rangele toitumisrežiimile on Eduard kosunud ja selle lühikese aja jooksul palju muutunud.

Mis peamine, koer on õppinud inimestega sõbrustama ja usaldab neid.

Soovime ikka, et loomad oleks põhjust inimesi usaldada!

Tallinna loomade varjupaiga juhataja kuni 01.2019 Eve Tobias

Aasta märksõnaks võiks olla vabatahtlikkus. Mul on tõeliselt hea meel, et meil on nii palju abikäsi. Ilma vabatahtlike panuseta ei kujutaks ma elu Tallinna varjupaigas ette. Selle aasta jooksul on järjepidevalt toimunud vabatahtlike infokoosolekud ja meiega on liitunud märkimisväärne arv vabatahtlikke. Väga head tööd teevad vabatahtlike koordinaatorid. Selge süsteem ja hästi edastatud info paneb asjad liikuma. Vabatahtlikud annavad oma panuse varjupaiga igapäevasesse toimimisse, muudavad loomade heaolu paremaks, aitavad üritusi ette valmistada ja läbi viia, panevad öla alla annetuste kogumisel, märkavad ning aitavad ka mujal. Suur tänu teile, vabatahtlikud, et te olemas olete!

Aprillis alustas varjupaigas huvitav projekt Käpp ja Käsi. Käpp ja Käsi on kodanikualgatus, mille partneriks me oleme. Projekti raames treenivad vanglates karis-

tust kandvad valitud inimesed kogenud koeratreenereite juhendamisel varjupaiga koeri. Varjupaikades viibivad koerad saavad võimaluse vabaneda oma ebasoovitavatest käitumisharjumustest ning õppida uusi oskusi. Viisakalt käituvatele koertele suudame me kiiremini uued kodud leida. Vanglas viibivad inimesed saavad võimaluse õppida uusi oskusi, kogeda positiivseid emotsioone ning luua positiivset muutust kellegi teise elus. Õpitakse meeskonnatööd ning ka iseenast tundma.

Põhja-Tallinna linnaosavalitsuse juures tegutsev Noorte Ümarlaud otsustas käed külge panna ja algatas suvel heategevuskampaania Ole Sõber!. Ümarlaua liikmed käisid loomadega suhtlemas ja heakorratöid tegemas kokku 100 tundi. Samuti tutvustasid nad varjupaika ja kirjutasid lugusid varjupaiga loomadest ning otsisid loomadele uusi kodusid. Suurem ette-

võtmine oli annetuste kogumine kodutute loomade ülalpidamiseks ja abistamiseks.

Kuigi varjupaik ehitati Tallinna linnavalitsuse poolt alles 2,5 aastat tagasi, siis juba tunnetame ruumipuudust. Seda näeb ka linnavalitsus ja suhtub probleemi täie tõsidusega. Ruumipuuduse leevendamiseks saimegi aasta teises pooles juurde kaks täiesti uut soojakut, mis hetkel lahendas nii mõnegi põletava probleemi.

Suur tänu kõikidele inimestele, kes meid toetavad - tegelevad vabatahtlikkusega, heategevusega - nii toetate te varjupaiga loomi!

Võru loomade varjupaiga juhataja 2008.-2018. a Merike Torm

2018. aastat võiks nimetada remontimise ja ehitamise aastaks. Eksisteerib ju varjupaik soojakutes, mida võiks iseloomustada lipp-lipi peal, lapp-lapi peal ja kogu aeg tuleb midagi parandada.

Lõpetasime veterinaartoimingute läbiviimiseks mõeldud soojaku kapitaalremondi, mis algas juba mitu aastat tagasi.

Tegime seda jupikaupa just selliselt, kuidas annetustest raha kogunes. Alguses plaanisime teha sisetööd ja nii läkski, kuid sel aastal tekkis mure hoopis katuse pärast. Katuse läbijooks oleks rikkunud kõik senised ponnistused. Pöördusime abipalvega Võru Linnavalitsuse poole, kes pani öla alla ja see mure sai lahendatud. Võru Vallavalitsus seisis hea selle eest, et saime soojakusse trassivee ja kanalisatsiooni. Nüüd saab veterinaar teha loomadele protseduure paremates tingimustes kui enne.

Selleks, et parandada koerte pidamistingimusi ehitasime sel aastal juurde lausa kaks uut aedikut, milles soojustatud kuudid. Ühe aediku ehitamise raha

teenisime Maarahva laadal Vastseliinas õnnelose ja muud kraami müües ning annetusi kogudes. Teise aediku ehitamise jaoks kogusime samuti sihtotstarbeliselt annetusi eraisikutelt ja lisaks toetas meid kauplus Tootsi Tasku.

Ehitamine ei ole sugugi meie põhitöö - selleks on ikka loomade eest hoolitsemine. Ja ikka on nii, et mõne looma saatus kipub kujunema keerulisemaks ning see poeb meie hinge.

Taas on meil kostil koer Jüri, kes sat-
tus esmakordselt varjupaika 2009. aasta detsembris. Hetkel, kui koer liivakastist leiti, oli ta täiesti apaadne ja üle keha krampides. Kliinikusse jõudes oli koeral kõrge palavik. Lisaks selgus, et ta on palju liiva alla neelanud ning see tegi tema olukorra veelgi raskemaks. Lähemal uurimisel selgus, et koera on lastud õhupüssist ja õnnetu koera peas oli 2 kuuli. Olukord tundus alguses lootusetu, kuid kui koer paari päeva jooksul hakkas ennast püsti ajama ja ise sööma, tärkas uus lootus. Annetajad aitasid ka sel raskel ajal meie ühingut ja nende abiga suutsime tasuta koera ravi- ja toiduar-

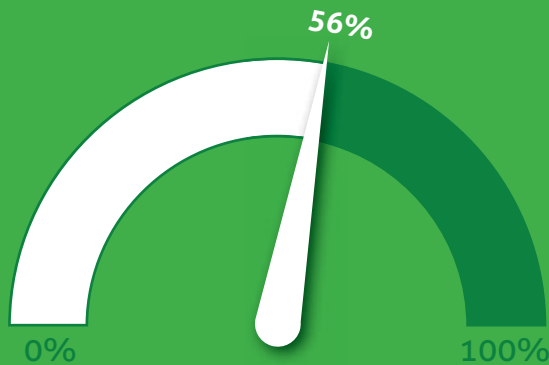
ved. Jüri kosus hoiukodus, kus alguses tuli talle lusikaga puljongit sisse toppida. Hoiukodu hool ja kaks kepsakat emast koera puhusid koerale hinge sisse ning saabus päev, kus Jüri läks uude kodusse.

8 aastat oli kõik hästi, kuid inimeste enda keeruliseks elatud elud, lahku- ja välismaale kolimised, mõjutavad ka pere lemmikuid. Siis pidi Jüri kolima pere tuttavate juurde, kus ta sai elada aastakese. Ka see pere pidi kolimise tõttu koerast loobuma ja nüüd on Jüri ringiga varjupaigas tagasi. Varjupaiga loomadel on üks kindel koht ja tagala - oma loovutuslepingus me lubame, et ükskõik, mis elus juhtub, me võtame varjupaigast läinud looma tagasi. Me jagame vastutust looma eest tema elupäevade lõpuni.

Jüri on suuremat kasvu nn segavereline eesti hundikoer, kel aastaid turjal ca 10. Ta on rahulik ja sõbralik kõikidega, saab hästi läbi lastega, teiste koerte ning kassidega. Jürile meeldib autoga sõita ja jalutusrihm paneb ka vanema koera elevust tundma. Ta on tõeline südame-temurdja. Jüri kannab tänaseni tina oma peas, sest operatsioon oleks pannud koera elu ohtu ning seetõttu kuule ei eemaldatud. Soovime vaprale seniorile otsida uue kodu, kus ta oleks kellegi kallid kaasteeline nüüd siis juba ehk mitte enam nii käänulisel eluteel.

Me soovime igal aastal koju aidata järjest rohkem loomi!

Varjupaikade MTÜ aastal 2018

Eelmisel aastal meie varjupaikades viibinud loomadest **56%-le** leidsime uue kodu või aitasime nad tagasi oma koju.

Seda on 3% võrra vähem kui aasta varem, kuid 22% võrra rohkem kui 2011. aastal.

Igal aastal leiame kodu tuhandetele loomadele, koolitame nii kahe- kui neljajalgseid ning oleme lepingupartneriks paljudele kohalikele omavalitsustele.

VARJUPAIKADE MTÜ

Kokku viibis 2018. aastal varjupaikades **4 557 looma**, neist 3 668 kassi, 838 koera ja 51 pisilooma. Aasta lõpus ootas kojuminekut veel **781 looma**, neist 674 kassi, 102 koera ja 5 pisilooma.

Lisaks koertele-kassidele majutasime 10 merisiga, 9 küülikut, 7 rottit, 6 kilpkonna, 6 tšintšiljat, 3 tuvi, deegu, kuke, tuhkru, hamstri, papagoi ja haki.

Varjupaikadesse jõudis **3 893 looma**, neist **3 067 kassi**, **779 koera** ja **47 pisilooma**

samal tasemel =
võrreldes 2017. aastaga

3 067 kassi

779 koera

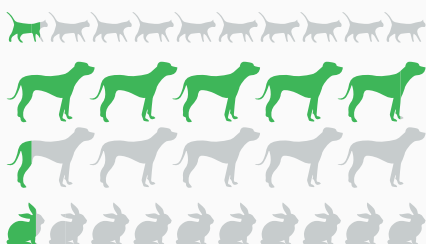

47 pisilooma

17%

ehk **628 looma** jõudis meie abiga tagasi oma koju

-1% võrreldes 2017. aastaga ▼

8%
kassidest
232 kassi

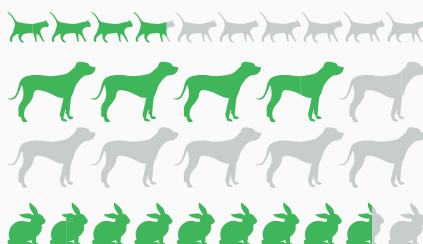
53%
koertest
393 koera

7% pisi-
loomadest
3 pisilooma

39%

ehk **1 478 looma** leidis meie abiga uue kodu

-3% võrreldes 2017. aastaga ▼

38%
kassidest
1 145 kassi

40%
koertest
293 koera

87% pisi-
loomadest
40 pisilooma

137 649

päeva veetsid uude kodusse läinud loomad meie varjupaikades kokku

130 000

kilomeetrit sõitsime väljakutsetega tegelemiseks kokku

30 000

telefonikõnet võtsime vastu oma varjupaikades aasta jooksul kokku

4 000

väljakutsetega tegelesime aasta jooksul

Varjupaigaloomade kõige suurem sõber Purina!

2018. aasta jooksul vurasid igasse meie varjupaika kolmel korral suured kaubaautod, kokku siis 21 korral. Miks siis küll?

Autod töid euroalustega kohale Purina poolt annetatud toidu varjupaiga kassidele ja koertele. Me oleme väga tänulikud selle panuse eest ja tunnustame firmat, kes oma põhilise äritegevuse

kõrval leiab võimaluse tegeleda järjepidevalt heategevusega. Südamega tehtud otsus toetamiseks ja plaanipärase tegevus tagas meie jaoks stabiilsuse ning toidutagavara. Järjepidevus andis meile kindlustunde, et meil on olemas sõbrad ja rasketel hetkedel ei jää me hätta ning loomadele on toit tagatud.

Koostöös Purinaga toimib meil jätkuvalt programm Uued sõbrad, kus 60+

eluaastates uue kodu pakkuja saab soovi korral kaasa loomale 3 kuu toiduvaru ja loovutustasu on väiksem kui tavaliselt. Programmi raames leidis 2018. aastal 60 eakamat inimest endale varjupaigast uue sõbra - uue kodu leidsime 38 kassile ja 22 koerale. Purina poolt panime ühisele teekonnale kaasa ligi 200 kg loomade söögikraami.

Aitäh, sõber!

Fotodel Purina annetatud loomatoit meie varjupaikades.

Palju toremaid inimesi

Meie ümber on palju toremaid inimesi ja meieni jõuavad toredad ettevõtmised, mille läbi toetatakse varjupaiga asukaid ja abistatakse varjupaiku. Ikka selleks, et loomad oleks varjupaigas parem ja muretum elu ning päevad rõõmsamad sel ajal, kui meie uusi kodusid otsime. Tihti on nende heategude inspiratsiooniks olnud inimeste enda loomad. Täna toome teieni ühe loo paljudest.

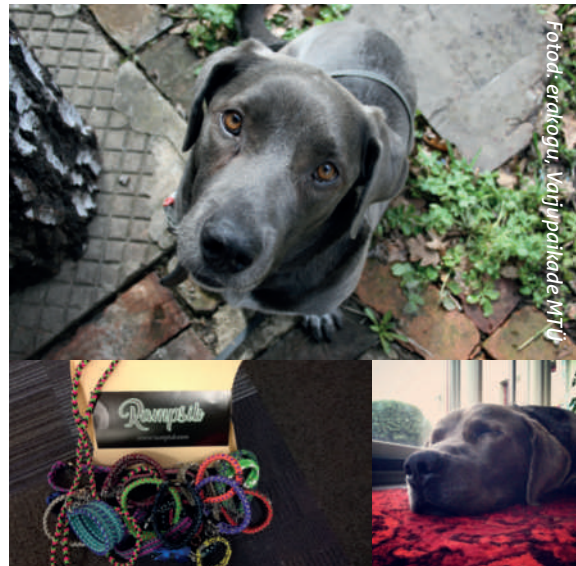
Rambo oli mõni aasta tagasi Pärnu varjupaiga asukas, kuni ta oma ägeda välimuse ja lillelapseliku olemusega võitis Heleni südame ja nad koos koju läksid. Kodus sai Rambost Rampsik.

Helen ise kirjeldab koera järgmiselt: "Rampsik on üks rahumeelne, kuid jõuline keskeas härrasmees. Oma veidi tavatu kehaehituse ja sinakashalli kasukaga jääb ta alatasa silma. Minu maailmas on ta pisike sülekoer, teistele suur

lõukoer. Vajadusel võtab ka pealt 100 kg mehe jalgelt maha - nähes näiteks jänest. Suurim sõber, parim kuulaja, kaisuloom ja inspiratsioon."

Paracordist (langevarjunöörist) punumiseni jõudis Helen täiesti kogemata, kuid täna valmistab ta Rampsiku nime all lemmikutele eritellimusel jalutus- ja kaelarihmasid ning muud sarnast. Helen punub ja Rampsik testib koeratarvikute kvaliteeti, et ikka saaks rahuliku südamega öelda - valik on turvaline ka sinu sõbrale!

Helenile on oma näputöö kõrval varjupaiga tegevus ja loomade abistamine väga südamelähedane. Nii otsustas ta varjupaigakoertele kingituseks kaelarihmad valmistada. Ajapikku saavad meie kõikide varjupaikade koerad endale

Fotod: eirlogu, Varjupaikade MTÜ

Rampsiku rihmad kaela. Kaks saadetist on juba kohale jõudnud. Samuti jagas ta meile sooduskuponge, mida saime varjupaigast uue lemmiku leidnud omanikule kaasa anda järgneva ostu sooritamiseks. Lisaks annab Helen 6% igalt Rampsiku poolt müüdüd tootelt meie ühingule. Aitäh, Helen ja Rampsik!

Vaata ka www.rampsik.com

MUST
KURG

coop

Your Pet, O

Ma
aidata

Suur
Varjupaik
toet
2018.

KÜSK Kodanikuühiskonna
Sihtkapital

RINA®

our Passion.®

aitäh!
kade MTÜ
ajad
aastal

Rampsik

SORAINEN

nets

yaga

caramira
Väärt kraam sinu lemmikule!

E-SERVICE
ELEKTRITÖÖD

CHEMI-PHARM®

Täname ka suure
südamega inimesi -
meie püsiannetajaid
ja toetajaid!

Meie lubadused Sinule

Kui me leiame Sinu lemmiklooma hulku- mas, siis ...

... me esimesel võimalusel loeme kiipi ja registriandmete põhjal võtame Sinuga ühendust.

... me toimetame lemmiklooma varjupaika, kus ta on hoi-
tud ja kaitstud.

... me hoolitseme Sinu lemmiklooma eest ja tagame tema
heaolu.

... me tagame talle näidustuse korral veterinaarse
ravi.

... me ootame Sind 14 päeva ja ei anna
selle aja jooksul Sinu lemmikut kellele-
gi teisele.

... me anname Sulle lemmiklooma ta-
gasi kinnituskirja alusel.

Kui varjupaigast läheb lem- mikloom uude kodusse, siis ...

... me sõlmime omavahel lepingu.

... me anname Sulle loovutamise hetkel kogu teadaoleva
informatsiooni lemmiklooma vanuse, soo, tervisliku sei-
sundi ja iseloomu kohta.

... me nõustame Sind, kui vajad abi lemmiklooma tervist
ja käitumist puudutavates küsimustes.

... me jagame Sinuga vastutust juhul, kui lemmikloomal on
diagnoositud krooniline haigus, mis allub ravile.

... meie loodud Rexi fond aitab Sinu lemmikut, kui juhtub
midagi väga kriitilist.

... meie juurest võetud loom saab kaasa lubaduse, mis keh-
tib kogu tema eluaja. Kui Sa ei saa teda enam mingil põh-
jusel pidada, siis võtame ta uuesti enda hoole alla.

Kui lemmikloom läheb varjupaigast Sinu koju tagasi, siis ...

... Sa hoolitsed igatepidi selle eest, et su lemmik ei
satuks uuesti hulkuma.

... Sa täidad kõiki lemmikloomaomanikule seadustega
pandud kohustusi.

Kui Sa võtad endale lemmiklooma varjupaigast, siis ...

... Su otsus võtta lemmikloom on tehtud kaa-
lutletult, mitte hetkeemotsiooni ajal.

... Sa võtad ta endale sõbraks ja pere-
liikmeks.

... Sa hoolid väga oma uuest pereliik-
mest.

... Sa hoolitsed selle eest, et lemmik-
loom püsib kodus ja ei satu hulkuma.

... Sa arvestad lemmiku liigiomase käitu-
mise ja vajadustega.

... Sa hoolitsed, et su lemmik oleks terve ja vaja-
duse korral saaks ravi.

... Sa ei loobu oma lemmikloomast kergekäeliselt, kui
elu teeb keerdkäike.

... Sa annad meile teada, kui tõesti on vaja varjupaig-
ast võetud loomale uus kodu otsida.

... Sa täidad lepinguga võetud kohustusi.

Sinu lubadused meile

2019. aasta kalender ilmub hooandjate abiga

2018. aasta oktoobris käivitasime traditsioonilise heategevuskalendri väljaandmiseks Hooandja projekti, mis osutus väga edukaks. Kalendri trükkimist ja kujundamist toetas 187 hooandjat ja eesmärk täideti 142%. Trükisoe kalender jõudis hooandjateni novembris.

2019. aasta kalendris lasime loomadel enda eest rääkida. Kuigi me teame, et nad seda ei saa. Nende silmad räägivad enda eest. Ja ka kõikide teiste eest, kes ei ole ise oma saatust valinud, vaid on varjupaika jõudnud inimese tegevuse või tegevusetuse tõttu.

Hooandjad andsid lootust loomadele Läänemaal, Pärnus, Tallinnas, Valgas, Viljandis, Virumaal ja Võrus. Igal aastal pakume oma seitsmes varjupaigas kokku peavarju pea 4000 loomale. Kalendrifotode autoriteks olid ajaanetajatest fotograafid, kes osalesid välja kuulutatud fotokonkursil ja kalendrisse said võidutööd.

Projekti raames tutvustasime Hooandjas kalendripiltidel olevaid varjupaiga asukaid, ka neid, kes kalend-

Foto: Varjupaikade MTÜ

ritegemise ajaks juba uues kodus. Nii said hooandjad lugeda 13 loomalugu ja said teada, kes kui palju päevi varjupaigas veetis. Keskmiselt ootab varjupaiga loom uut kodu 93 päeva. Sellest 14 päeva eest tasuvad kohalikud omavalitsused ja ülejäänud saab teoks ainult tänu annetajatele.

Aitäh kõikidele hooandjatele!

Varjupaikade Jõuluinglid

Eelmise aasta novembris võttis meiega ühendust Maarja, kes soovis korraldada detsembris varjupaikade toetuseks rahvusvahelise kampaania.

Foto: Paula Kink, PET & ME

Esmakordsel kohtumisel Maarjaga läheb jutt loomulikult koertele ja ta ütleb, et tänu oma koerale Bringtonile jõudis ta PET & ME brändi loomiseni ja valmistab käsitööna disainrihmasid. "PET & ME on midagi palju rohkemat, kui ainult ilusad disainrihmad," ütleb Maarja, "see on lugu!"

Maarja jutustab: "Niikaua, kui mina mäletan, olen alati tundnud suurt kirge loomade vastu, seda eriti koerte ja hobuste puhul. Igalühel neist on meile midagi õpetada, igäüks on armastav, hooliv ja unikaalne. Nad annavad meile niivõrd palju positiivsust ja rõõmu ning läbi oma töö tahan pakkuda neile seda sama - armastust, hoolt, pühendumist ja ainulaadsust. See on see, mille eest seisab PET & ME."

Eelmise aasta detsembris toimuski PET & ME rahvusvaheline kampaania Jõuluinglid. Kampaania ajal levitati sooduskoode, millega klient sai PET & ME veebipoe ostult vähemalt 10% soodustust ja millelt omakorda PET & ME annetas 5% Varjupaikade MTÜle. Lisaks

andsid Jõuluinglid oma panuse koduta loomade probleemi üldise olemuse ka-jastamisel.

Jõuluinglid külastasid kampaania ajal Tallinna loomade varjupaika. Ise nad kirjutasid sellest järgmiselt: "Külastasime koos PET & ME Jõuluinglitega 8. detsembril Tallinna varjupaika! Aitäh sisuka külastuse eest vabatahtlik Raimole ja kõigile teistele asjaosalistele! See kõik tekitas meis kõigis palju emotsiooni ning nii mõnigi koer jäi hinge rohkem kripeldama! Aitäh, et olete olemas!"

Jaanuaris tegi Maarja kampaaniast kokkuvõtte ja tulemus oli järgmine: tellimustelt kogunes annetuseks ligikaudu 150 €, millele PET & ME andis omakorda lisapanuse ning annetuse kogusumma oli 200 €. Esemeliselt annetati 60 kg kuivtoitu, lisaks maiuseid, konserve, hulk rihmasid ja muud tarvilikku.

Meie poolt suur aitäh teile, Jõuluinglid, südamliku puudutuse eest!

Vaata ka www.petandme.ee

Mustad kassid koju!

2018. aasta musta kassi kuu kokkuvõtteks võib öelda, et seis jäi peaaegu viiki – 108 kassist 52 kassi leidsid uued kodud ja 56 kassi jäid varjupaika oma uut võimalust ootama.

2018. aasta musta kassi kuu kokkuvõtteks võib öelda, et seis jäi peaaegu viiki - 108 kassist 52 kassi leidsid uued kodud ja 56 kassi jäid varjupaika oma uut võimalust ootama. 2017. aasta oli vist rekordaasta, sest siis sai uude koju lausa 137 musta kassi. Täitsa arusaadav, et nüüd see number nii suur ei tulnud, sest ega uusi kodusid kasva metsa all nagu seeni pärast vihma. Alati on ka meie soov, et lemmikloomade võtmine oleks kaalutletud otsus ja et see ei

Fotogalerii: Varjupaikade MTÜ

toimuks ei emotsiooni ega kampaania ajal. Seetõttu oleme kindlad, et kassid said headesse kättesse ja nende edasine

elu on muretu.

Aitäh kõikidele, kes te hoolite varjupaiga loomadest!

Negro lugu

Negro on 8-aastane ilus, rahulik ja sotsiaalne kass, kes elas Tallinna varjupaigas juba üle kahe aasta. Varjupaika sattus ta 30. septembril 2016. aastal. Kampaaniakuu viimasel päeval tuli üks kena proua varjupaika ja ütles kohe uktsel, et soovib Negrole kodu pakkuda. Miks just Negro? Eriliseks teeb loo see, kuidas proual tekkis mõte Negro koju viia. Ta oli varjupaika küllastanud umbes nädal tagasi sooviga võtta endale must kass, sest tema eelmine kass oli just sama värvi olnud. Sel päeval langes valik Jacksonile, kellega koos ta koju läkski. Kodu aga hakkas tal hinges kripeldama ja mõtted tiirutasid ümber Negro, kes varjupaika maha jäi.

Kas kassike saab ikka koju või ei märka teda keegi ja ta veedab varjupaigas ka kolmanda aasta oma elust? Tundus, et Negro kojusaamise võimalused olid väga väikesed.

Mõte veel ühele varjupaiga kassile kodu pakkuda küpses teoks ja nii sättis proua sammud uuesti varjupaika ning viis ka Negro koju.

Nüüd pakub talle seltsi lausa kaks musta kassi.

Maximi lugu

Maximiga on iselugu, sest Viljandi varjupaiga asukas oli laisk sõna otses mõttes ja ilma põhjuseta tema ikka ei liigutanud küll. Kui midagi vaja oli, venis ta oma pesast välja nagu irvik-kass raamatus "Alice imedemaal". Kõigepealt ilmus nähtavale kassi pea ja mingi aja möödudes sai kassi näha tema täies hiilguses. Just hiilguses, sest Maximi karv läikis, et mitte öelda hiilgas. Maxim oli maksimaalselt palju - ta oli tõeliselt suur ja ta sõprus oli suur.

Laisk oli ta veel selle poolest, et uude koju ta ei kiirustanud. Maxim oli musta kassi kuu kampaanias 2017. ja ka 2018. aastal. Äkki uute kodude pakkujad arvasid, et kassitoas oli miski kassi vahakuju, sest Maxim ainult lebas või istus, istus või lebas... Võib-olla Maxim tasakaalustas oma zen-olekuga isiklikku minevikutaaka. Me ei saa iial teada, mis temaga kunagi oli juhtunud, aga võime oletada, et kass oli pidanud oma elunatukese pärast värisema. Kastreerimisoperatsiooni käigus avastas veterinaar, et Maximil oli kaasavara kõhus - nimelt õhupüssikuul. Kass sai tina kaalu võrra kergemaks ja varandus sai varjupaigas arhiveeritud Maximi dokumentide juurde. Nagu ütleb vanasõna - kassil on üheksa elu ja uue kodu pakkuja oleks saanud Maximi elu ainult paremaks teha.

Kampaania sai läbi ja Maxim istus ikka varjupaigas. Mõtlesime meiegi, et musta kassi kuu staar jätkab ka järgmisel aastal kampaanias kuni varjupaiga uksest astus sisse inimene, kes ütles: "Viin koju kassi, kes on varjupaigas kõige kauem olnud". Selleks ajaks oli Maxim varjupaigas veetnud täpselt 399 päeva ja algas kassi jaoks uus elu.

Annika ja Maximi lugu

Võtsime ühendust Maximi uue omanikuga Annikaga, kes jutustas oma loo.

Annika sõnade kohaselt sai tema jaoks Maximi lugu alguse tegelikult Eisyst, pimedast koerast, kes nägi südamega. “Pea kaks aastat tagasi, 8.veebbruaril 2017. aastal oli täiesti tavaline hommik kohvitassi ja võileivaga. Nagu ikka, sirvisin hommikul uusi Facebooki postitusi. Üks minu sõpradest jagas Viljandi loomade varjupaiga postitust, kus otsiti kodu vanale pimedale koerale. Mina, kes ma olin lubanud, et ei võta ealeski endale enam ühtegi looma koju, haarasin telefoni ja palusin koera lõunani broneerida,” rääkis Annika. Koer oli leitud Võrtsjärve äärest kraavist. Ta oli ca 12 aastat vana, pime ja külje peal oli rusikasuurune haavand. Veterinaari sõnul oli ainuke lootus, et organism saab haavandiga ise hakkama, sest kokku õmmelda ei olnud seda võimalik. Varjupaigas oli koer viibinud juba mõnda aega. Veel samal päeval viis Annika Eisy koju, et pakkuda talle pere keskel väarikat vanaduspõlve. Annika meenutab seda järgmiselt: “Mäletan, kui Eisy peale uue koduga tutvumist ja pikka ärkvelolekut magama jäi... Me rääkisi-

me sosinal ja kõndisime kikivarvul. Ja muudkui vaatasime ja vaatasime, kuidas ta magab ning nautisime tema norskamist.” Eisy saigi terveks ja oli pere jaoks maailma parim koer.

Annika perel ja Eisyl olid oma jutud ja jalutuskäigud, oma purskkaevuga park, omad kindlad rajad, nuuskimised, pingid ja ootamised. Eisyst eemalolek oli alati raske. Kaugemal olles olid pereliikmete mõtted kogu aeg kodu ja Eisy juures, ostud sai tehtud ainult Eisyle ja omavahelised jutudki lõppesid alati lausega: “Tahaks juba kodus Eisy juures olla”.

Tore kooselu kestis pea kaks aastat. Eelmise aasta oktoobris otsustas vana koer, et ta enam ei jaks ja lahkus taevastele radadele. Pärast seda oli kogu pere väga kurb. Nii ilusat ja head koera ei leia me enam kunagi ning ühiselt otsustati, et koera enam ei võeta, aga ilma loomata tundus kodu tühi. Jälle mängis saatus oma mängu ja Annika juhtus lugema Maximist, kes oli Viljandi varjupaiga kassituppa pikemaks ajaks pidama jäänud. Esimene jõnks käis südame alt läbi ja sammud sätiti varjupaiga poole. Kassitoas Maximiga kohtudes käis Annika südamest läbi teine jõnks, mis ütles, et see on meie kass.

Siis selgus, et Maxim on juba kellegi poolt nädal otsa broneeritud ja ootab kojuviimist. Tol laupäeval oli broneeringu kehtivuse viimane päev. Ja istuski Annika koos tütreaga varjupaigas seni kuni külastusaeg lõppes. Maximile keegi järele ei tulnud ja nii saigi südamekassist pereliige.

Selle kohta, et Maxim oli kassitoas kui vahakuju, ütles Annika: “See seisund kehtis seni kuni Maxim uue kodu uksest sisse sai. Mitte, et ta pööraseks oleks muutunud, rahulik on ta ikka, kuid kass jutustab ja suhtleb palju. Kui koju jõuan, jookseb ta kohe vastu tervitama ja annab teada, mis vahepeal toimunud on. Hommikuti tuleb ja nurrub vaikselt kõrva sisse, et kui kaua sa mõtled siin veel magada. Kui reaktsiooni ei järgne, paneb ta pehme käpa mulle põse või suu peale.” Maximil on oma kiiks ka - ta armastab väga kodutoitu ja leiva nimel oleks ta valmis kasvõi saltot viskama.”

“Parimad loomad saab Viljandi varjupaigast,” ütles Annika veendunud jutu lõpetuseks.

Meie omaltpoolt ütleme aitäh inimestele, kes hoolivad varjupaiga loomadest. Soovime Maximile ja tema perele kõike kaunist pikkadeks aastateks ning Eisyle kerget käppa pilvepiiril!

Kuidas päästa 100 kassi? Steriliseeri 1!

Olete ilmselt kuulnud väljendit märtsikassid. Need kasside häälitsused, mis kaasnevad nn kassipulmadega ja mis öösiti majaakendest sisse kostuvad, annavad märku, et varsti algab varjupaikades kassipoegade hooaeg - nagu me ise seda nimetame.

Ükskõik kuidas arvutada, on ikkagi liiga palju kasse ja kassipoegi ning liiga vähe kodusid. Uusi kodusid on järjest raskem leida, sest väga-väga paljudes kodudes juba on lemmikloom. Toetudes uuringutele kasside paljunemisest, on võimalik arvutada kasside hulka. Arvestatud on sellega, et osa kasse steriliseeritakse/kastreeritakse, samuti on arvesse võetud kasside ja kassipoegade iga-aastasest suremusest.

Tegurid

- Keskmisel suguküpsel emasel kassil võib olla 3 pesakonda aastas, kokku 12 kassipoega, keskmiselt 10,2 ellujäänud, kellest 4,7 kassipoega on emased.
- Keskmise sooline suhe pesakonnas: ligikaudu 46,5% on emased, ülejäänud isased.
- Keskmiselt 35% emastest kassidest paarituvad ja saavad järglasi (mit-

teteaduslik tegur, mis tasakaalustab koduseid ja hulkuvaid kasse).

- Keskmise aastane suremus ca 20%.

Arvesse ei ole võetud

- Ebaküpse kassi esimene pesakond koosneb tavaliselt kahest kassipojast, mitte neljast.
- Emased kassid võivad hakata paljuna kuu kuu vanuselt ja nad võivad juba sama aasta jooksul saada pesakonna.
- Metsikute kasside suremus on ca 30% aastas.

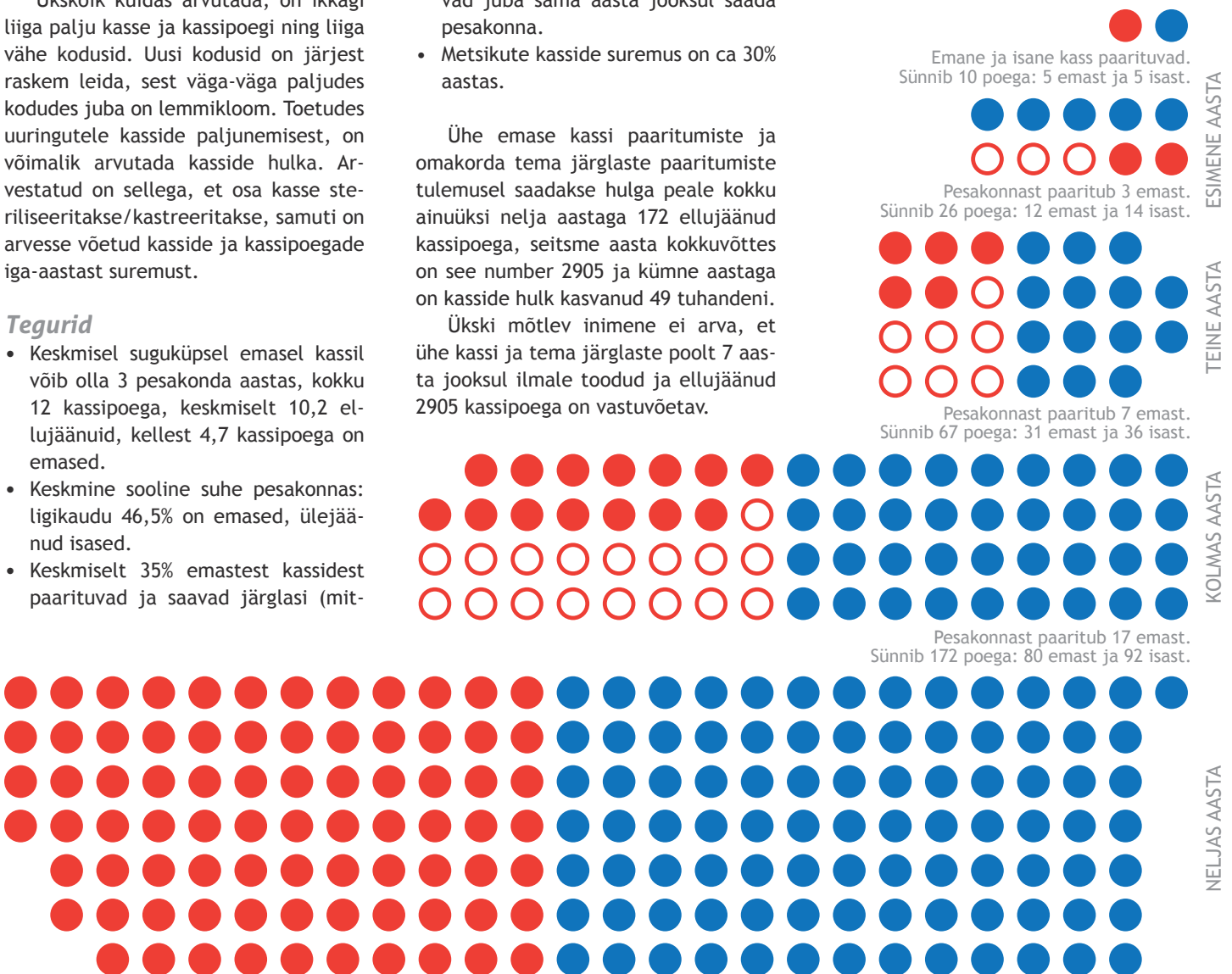
Ühe emase kassi paaritumiste ja omakorda tema järglaste paaritumiste tulemusel saadakse hulga peale kokku ainult nelja aastaga 172 ellujäänud kassipoega, seitsme aasta kokkuvõttes on see number 2905 ja kümne aastaga on kasside hulk kasvanud 49 tuhandeni.

Ükski mõtleval inimene ei arva, et ühe kassi ja tema järglaste poolt 7 aasta jooksul ilmale toodud ja ellujäänud 2905 kassipoega on vastuvõetav.

Vastutustundlikud lemmikloomade omanikud peaksid oma lemmikloomi kastreerima või steriliseerima.

Allikas: <https://calculate-this.com/420000-kittens-unspayed-cat-kitten-calculator>

Kuidas ühest kassist saab 100?

Trend jätkub ja seitsme aasta jooksul sünnib 2905 kassipoega.

Aprillis saab nalja nii, et silmad jämedad

Tuleva aprillikuu jooksul saate meie Facebooki lehelt lugeda naljakaid ja kentsakaid, vahel ka pentsikuid juhtumisi, millega me oma töös kokku puutume.

Varjupaiga töö on väga vaheldusrikas ja erinevaid emotsioone pakkuv, ükski päev ei ole teisega sarnane. Kuigi mõnikord on väga kurb, katsume igas päevas leida selle päikesekiire, mis edasist teed valgustab. Mõnikord aitab raskest hetkest üle saada võib-olla hoopis võllanali. On teada, et kirurgidel on oma naljad - sama võib öelda ka varjupaiga töötajate kohta. Püüame igas halvas asjas leida midagi head - nii jaksame jätkata. Olgem positiivsed!

Veebilehel lugejakiri.ee avaldati järgmine uudis: Valesti kiibistatud Tele2 töötaja elab juba kolmandat kuud Paljassaare loomade varjupaigas.

Tallinna linna loomapüüdjad püüdsid kolm kuud tagasi kinni tänaval hulkunud Tele 2 keskastmejuhi Martini (42), kelle kiipi kontrollides selgus, et tema tegelik nimi on Pontu ja et ta võib olla kodust põgenenud hulkuv koer. Ülemiste Citys asuva ettevõtte Tele2 töötaja Martin (42) lasi end kiibistada tööandja poolt möödunud aasta sügisel. „Jah, lasin endale naha alla panna spetsiaalse kiibi, et kontoris selle abil mugavalt uksi avada, printida ja näiteks oma elektrijalgratast lukku panna. Väga mugav lahendus,“ rääkis Martin Lugejakirjale läbi puuri.

Mis siis täpselt juhtus?

„Kõik oli hästi seni, kuni ma viisin 3 kuud tagasi hilja õhtul oma koera Pontu jalutama Kalamajas. Pontu rebis lahti rihmast ja jooksis nurga taha. Jooksin talle järgi ja üllatus oli suur, kui nägin seal seismas loomakaitsjate bussi ja Pontu oli nende süles. Nad kontrollisid parajasti tema kiipi mingi seadeldisega. Käis piiks-piiks ja siis vaatasid nad kõik mulle järsku otsa,“ meenutab Martin kohutavat õhtut.

„Järgmisel hetkel olin ma asfal-

Foto: Dan Cook, unsplash.com

dil maas ja loomakaitsjad kontrollisid minu kiipi. Käis taas piiks-piiks ja enne kui ma midagi öeldagi sain, olin ma kaubikusse puuri lohistatud. Edasi viis sõit meid Paljassaarde, kus mind paigutati pisut suuremasse puuri ja anti ette kauss vee ja koerakrõbuskitega,“ rääkis Martin pisar silmades.

„Püüdsin neile selgitada, et ma olen inimene ja nad ei saa mind puuris hoida aga mitte kedagi ei huvitanud. Kiip näitas, et olen hulkuv koer. Nüüd olen siin juba kolm kuud elanud ja hakkank vaikselt harjuma,“ sõnas ta.

Kuid mis sai päris-Pontust?

„Sürreaalsel kombel viisid loomakaitsjad veel samal kinnipüüdmise õhtul minu koera Pontu Ülemiste Citysse Tele2 kontoris ja andsid ta üle valvurile. Mulle teadaolevalt töötab Pontu minu töökohal nüüd ja juhivad Tele2 erakliendi arendustiimi. Tuleb välja, et edukamalt kui mina seda kunagi tegin,“ on kuulda kurbust Martini häälest.

„Jah, kiipide paigaldamisel läksid ilmselt need kuidagi vahetusse, mina sain Pontu kiibi ja Pontu sai minu kiibi. Olgu see hoiatuseks ja õpetlikuks looks kõigile, kes end kiibistada lasevad tööandja poolt. Pole see midagi ainult lust ja lillepidu, võib ka nii halvasti minna,“

lisas ta.

Lugejakirjale teadaolevalt said Paljassaare loomade varjupaiga töötajad eksitusest aru umbes kuu aega hiljem, kuid kuna seadused on seadused, siis on kogu paberimajanduse ajamine võtnud juba üle kahe kuu aega.

Martin vabastatakse niipea, kui paberid on korras ja kiip korrektse vastu vahetatud.

„Kui ma kunagi siit peakski välja saama, siis mul pole aimugi, kas mu töökohtki üldse alles on,“ lõpetab Martin intervjuu nukral toonil.

Varjupaikade MTÜ vastulause

Uudis on desinformeeriva sisuga. Martin veetis Paljassaare loomade varjupaiga karantiinis 14 päeva ja kuna talle selle aja jooksul keegi järele ei tulnud, siis hakkasime Martinile uut kodu otsima. Varjupaigast uude koju minejad on lisaks kiibistamisele ka kastreeritud/steriliseeritud, vaksineeritud ja neile on tehtud parasiiditõrje. Nii valmistigi Martin uude koju minekuks ette. Martini kiibi andmed kanti registrisse, ta kastreeriti, talle tehti marutaudi- ja kompleksvaksiin ning viidi läbi sise- ja välisparasiiditõrje. Nii ongi Martin juba ammu uues kodus kellegi hea sõber, mitte ei veeda oma päevi varjupaigas.

Annetuste kogumisega 21. sajandisse

Varjupaikades kohapeal või ka erinevatel heategevusüritustel oleme sattunud situatsioonidesse, kus inimene on avaldanud kahetsust, et näe, teil siin annetuskast, kuid mul ainult pangakaart kaasas. Meie soovime, et nii loomad kui ka inimesed tunneks ennast varjupaigas hästi.

Head teha on väga hea tunne ja seda tunnet ei taha meie küll ära võtta. Nii otsisimegi kaasaegset tehnilist lahendust ja võimalust, kuidas asja parandada.

Terves rahamaailmas läheb asi sinna poole, et järjest rohkem raha liigutatakse elektroonilisi kanaleid pidi ja järjest vähem sularaha on liikvel. Kus häda kõige suurem, seal abi kõige lähem.

Meile tuli appi Eestis tegutsev startup firma Invisible Robot, mis töötab välja viipekaardiga annetuskasti Pay-Tip-Top. Eelmise aasta sügisel saime katsetada prototüüpi ja detsembris kasutas Tallinna varjupaik viipekaardiga annetuskasti tööd heategevuslikul kassinäitusel. Õige pea on meie kõikides varjupaikades võimalik tutvust teha uudse annetamisviisiga.

Kaasaegsed annetuskastid soetasime projekti "Varjupaikade MTÜ majanduslikult elujõulisemaks" raames, mida rahastab SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital.

KÜSK Kodanikuühiskonna Sihtkapital

Igal aastal kaks ja pool tiiru ümber maakera

Selleks, et kindlalt hädasolijate ja abivajajateni jõuda, uuendasime 2016.-2018. aastate jooksul täielikult oma autopargi.

Seitsme varjupaiga peale on meil 8 autot. Autod on küll ostenud kasutatutena, kuid meie jaoks on suur vahe, kas auto on 5-6 või 15 aastat vana nagu meie autopark enne kippus olema. Vanade autodega oli see häda, et nad kippusid istmiku all juba ära lagunema ja puudus kindlustunne. Väljakutsele sõites oli esimene mõte, kas jõuan loomani ja kui loom autos, siis tuli teine mõte, kas ikka tagasi ka jõuan. 2016. aasta suvel alustasime tegevust Tallinna varjupaigas ja sinna sai ostenud omavahenditega esimene uus kaubik. 2017. aastal ostsime omavahenditest autod Valka ja Võrru ning Pärnu varjupaiga autoostu toetas Pärnu linn. 2018. aastal said autod soetatud Läänemaa, Virumaa ja Viljandi varjupaikadesse. Et Viljandi varjupaik on meie keskus ja asub keset Eestit, siis seal on meil

kaubikule lisaks üks suuremat sorti transpordibuss, mis vajadusel aitab ka meie teisi varjupaiku.

Et Varjupaikade MTÜ autod oleks hästi märgatavad ja äratuntavad, siis 2018. aasta sügisel lasime kõikidele varjupaikade autodele (Tallinna auto eeskujul) paigaldada meie logo - roheline vihmavarjuga koera. Veel näete meie autodel, et keegi on oma oranžid kápajäljed igaveseks kapotile jätnud ning annetustelefoni number 900 7000 kaubiku küljel annab teada sellest, kuidas on loomi võimalik aidata. Autode kujundusega nägi vaeva meie vabatahtlik Marten Lauri ja klepsude paigaldamiseks saime toetust SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitalilt projekti "Varjupaikade MTÜ majanduslikult elujõulisemaks" raames.

Juba mitmendat aastat kogume statistilisi andmeid selle kohta, kui palju me loomi aidates autodega mööda Eestit ringi vurame ja võime öelda, et aastast läbime ca 130 000 km. Seega, igal aastal teeme kaks ja pool tiiru ümber maakera.

Sõpra tunnend sabast

Juba mitmendat aastat toimub veebruaris sõbrakuu raames Varjupaikade MTÜ kampaania "Sõpra tunnend sabast!"

Kui leiad endale kass-sõbra veebruaris, transpordid ta varjupaigast turvaliselt koju meie poolt kingiks saadud transpordiboksis. Ikka selleks, et sõprus jääks igaveseks kestma ja kodutee ning edaspidi toimuvad reisirid oleks turvalised. Kõige kindlam on kassi transportida selles spetsiaalselt ettenähtud boksis. Nii on välistatud põgenemine kui kass ehmutub. Hirmunud kass võib küüsi kasutades sülest lahti rabeleda või lahtiselt autos olles pugeda ning põhjustada liiklusohutliku olukorra või hoopis autoukse paotudes

punuma pista. Transpordiboks on vajalik riistapuu iga kassi elus - saab ju kassi selles toimetada igal aastal vähemalt üks kord veterinaari juurde, et lasta teha tervisekontroll ja vajalikud vaktsiinid.

2017. aasta veebruaris saatsime turvaliselt koju lausa 101 kassi ja 2018. aasta kampaania jooksul 87 lemmikut. Loodame, et 2019 veebruaris leiame uue kodu rekordarvule kassidele. Jälgi meie uuenenud kodulehte varjupaik.ee ning vali oma lemmik välja. Head kojujõudmist!

7 nõuannet kassi ohutuks transportimiseks

1. Kõigile on ohutum, kui kass on sõidu ajal autos transpordiboksis, mitte lahtiselt või süles.
2. Heal transpordiboksil on üks ühe külje peal ning kaas on eemaldatav. Plastist boks on hästi puhastatav ja desinfitseeritav.
3. Boksiga harjutamiseks pange see kodu kohta, kus kassile meeldib tavaliselt olla. Hoidke boksiuks lahti ning tehke boksi sisse mõnus pesa kassile tuttava tekiga, pange sisse lisaks mänguasju või maiust. Kui kass harjub boksis sees käimise ja olemisega, sulgege mõnikord uks ja kandke kassi toas ringi selliselt, et maha panete jälle tuttavas kohas. Avage uks ja kass tuleb ise bokst välja. Nii saab kass transpordiboksiga tuttavaks ja tal on vähem stressi, kui peate boksi kasutama kuhugi minekuks.
4. Autosõit võib osal loomadest tekitada iiveldust ja nad võivad sõidu ajal oksendada, samuti võivad nad roojata või urineerida. Sel juhul on nutikas neile samal päeval mõned tunnid enne sõitu mitte süüa anda. Sõidustressi vähendab ka kassi oma lõhnaga tekk. Lõhna tugevdamiseks võite hõõruda seda kassi käpapadjandite ja

näopiirkonna vastu. Loomad märgistavad feromoonidega oma territooriumi, muutes keskkonna tuttavaks. Pool tundi enne sõitu võite piserdada tekile feromooni (võimalik osta loomakliinikust). Varustage end tarvikutega, millega vajadusel kassi puhastada. Lisaks võtke kaasa puhas tekk või rätik, millest saate teha boksi uue puhta pesa.

5. Kui kass ei taha ise transpordiboksi minna, katsuge teda meelitada või võtke sülle ja pange boksi saba ees. Kui kass on tõrges, mähkige ta teki sisse, millele on eelnevalt piserdatud feromooni.
6. Asetage transpordiboks autoistmele, kinnitage turvavööga ja katke üleni rätikuga. Kassil ei ole vaja teid sõidu ajal näha. Kõikide toimingute jaoks varuge aega, et ei peaks kiirustama ja te saaks ise olla rahulik ning kohalejõudmiseks oleks piisavalt aega. Valige sujuv sõidustiil. Kiirustamine ja inimese närvilisus ajab kassi ka närvi. Kui suudate olla ise rahulik, on kass ka rahulik.
7. Kui olete kohale jõudnud, asetage boks stabiilsele pinnale ja avage uks. Võimalusel laske kassil omas tempos tutvuda olukorraga, kuhu ta sattus. Kodus saab kass ise valida, millal ta bokst välja tuleb.

Uuenenud koduleht

Tähelepanelikud loomasõbrad märkasid hilissügisel, et varjupaiga loomade kohta info leidmine muutus. Nimelt kolisime portaalist Loom24 oma domeenile ja eelnimetatud portaalist enam varjupaiga loomade kohta teavet ei leia.

Nüüd saamegi öelda, et kõikide varjupaikade kõik loomad on esitletud Varjupaikade MTÜ oma kodulehel varjupaik.ee. Selleks on loodud väga mõnusalt sorteeritav ja filtreeritav loomade andmebaas ikka selleks, et leiaksid kiiremini üles oma kadunud lemmiku või leiaksid endale uue sõbra.

Alamlehelt Loomad saab oma lemmikut otsida nii vana omanik, kelle loom ekslema sattunud kui ka uue kodu pakkuja. Andmebaasi on võimalik sorteerida varjupaiga, looma liigi, soo, vanuse ja suuruse järgi kuni värvivalikuni välja. Igal loomal on oma ID-number, foto(d) ja tema kohta on kirjas sugu, värvus, vanus, suurus, kus varjupaigas asub, leidmise koht ja varjupaika saabumise kuupäev. Lisaks on märgitud, kas ta ootab järele vana omanikku või juba uut kodu.

Kui aitame looma koju, siis info tema kohta liigub eraldi alamlehele Kodu leidnud loomad. Lisaks loomadele saab kodulehelt lugeda meie uudiseid, infot projektide ja programmide kohta, kuidas pakkuda loomale uut kodu, mida teha kui loom kaotsi läks, kuidas saada vabatahtlikuks ja veel palju muud, mis puudutab varjupaikade tegevust.

Kodulehe uuendamine sündis projekti "Varjupaikade MTÜ majanduslikult elujõulisemaks" raames, mida rahastas SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital ja IT-lahenduse töötas välja Redwall Digital.

Pärast kodulehe uuendamist on meie domeeni külastatavus kasvanud hüppeliselt. Enim külastatakse loomadega seotud alamlehti. See näitab, et inimestele läheb vägagi korda, mis puudutab loomi. Euroopa Liidus läbiviidud uuring näitas, et üle 90% Euroopas elavatele inimestele on loomade heaolu tähtis.

Pane õlg alla!
Helista 900 7000 ja
toetad loomi 5 euroga.

Foto: Yerin Matu, unsplash.com

Vaata kui

nunnu!

"Vaata kui nunnu!" ja "Is-sand kui ilus!" on üsna tavalised hüüatused, kui inimesed näevad loomapoega, olgu ta siis kassipoeg või kutsikas, tall või varss ja pole vahet, kas vaadatakse elus looma, videot või fotot, kirjutab Varjupaikade MTÜ projekti juht Anneli Matsi.

Kõik on õige - ongi nunnu. Peaaegu sama nunnu nagu inimlaps. Me võimegi neid imetlema jääda ja nad pakuvad meile positiivseid emotsioone. Loodus on loomabeebidele kaasa andnud pagasi, mis tagab võimalikult hästi nende ellujäämise. Ebaoproportsionaalselt suured silmad ja kõrvad ning imepehme titekarr. Lisaks armas-naljakas kohmakas käitumine ja liikumine. See kõik räägib ühte keelt - hoia mind, hoolitse minu eest. Nii see karvapall meie emotsioonid lakke lennutab. Järgmine mõte, mis saabub - tahan endale ka. Mis iganes selle mõtte ajendiks võib olla: kas tahta jagada hellust, paitada pehmet karva, kallistada kedagi, leevendada üksindust vms. Siinkohal tahaks hüüda: "Stopp! Aeg maha!".

Kui me näeme imikut, siis me ju ei torma kohe endale last muretsema. Me teame ette, kui suur on vastutus. Miks me siis loomade puhul teisiti käitume? On ju samuti tegu elusolenditega ja veel teist liiki isenditega. Miks arvame, et tuues koju kassi- või koerapoja, on kõik imelihtne ja kõik sujub iseenesest. Inimene võiks olla nii tark, et ta teeb otsuse lemmikloom võtta, mitte emotsiooni pealt, vaid hoolikalt kaaludes ja ette mõeldes. Esimene küsimus, mida endale esitada on "Mis saab edasi?".

Kõik kasvavad ükskord suureks

Päntajalast kutsikast võib saada koer, kes kaalub näiteks 80 kilo. Karvapallist kassipojast saab küünte ja hammastega hiirekuningas. Ei tohi unustada, et igal loomal on loomuomane käitumine ja vajadused, millega tuleb arvestada. Võiks küsida ka looma poole pealt: mis saab edasi, kui nunnuaeg on möödunud, kas ma olen ka siis piisavalt armas ja mul on jätkuvalt kodu. Et kumbki pool, nii lemmiklooma omanik kui ka lemmikloom ise ei saaks pettumuse osaliseks, tuleb teadvustada, mismoodi lemmiku elu kulgeb, kui pikk on eluiga, millised on liigi iseärasused ja veel tu-

hat küsimust. Kõik tuleb enne, kui loomapoeg koju tuuakse, läbi mõelda.

Lapsepõlv

Ükski loomapoeg ei jää välimusest ega käitumisest loomapojaks. Ka kõige väiksemat kasvu koer saab täiskasvanuks, mis siis, et mõõdult väikeseks. Ajalises jadas võime seda vaadelda järgmiselt. Kuni kahe kuu vanuseni peavad kutsikad ja kassipojad veetma pesakonnas oma ema juures. Emad annavad oma lastele kaasa palju ning koosveedetud aeg õdede-vendadega on kuldaväärt. Nii omandatakse eluks vajalikud oskused. Inimene ei suuda iial asendada loomapojale tema ema. Kui loomapoeg adopteeritakse inimperre, jätkub täiel rinnal tutvus inimühiskonnaga. See on aeg, kus loomalapsed on nagu käsnad, kes imevad endasse infot ja kogemusi. Nad õpivad katsetades, jäljendades ja kogemusi omandades. On väga tähtis teada, et sel eluperioodil luuakse edaspidised käitumismustrid. Loomapoegi tuleb heatahtlikult juhendada ja õpetada. Et inimene seda oskaks, peab ta sageli ise õppima. Inimestena kasvades õpime selgeks emakeele, kuid meile ei õpetata loomade keelt ega nendest arusaamist. Õppimine ja õpetamine nõuab aega.

Teismeiga

Kõik muutub, kui algab hormonaalne küpsemine ja saabub teismelise iga. Nagu ikka teismelistel, möödub see aeg tõusude ja mõõnadega, mis avalduvad otseselt käitumises. Kindlasti ei saa loomadele ette heita sõnakuulmatust ning karistada selle eest, et organismis toimuvad muudatused. Koerakutsikatel on niinimetatud kutsikalitsents kuni kuue kuu vanuseni ja ca 8 kuu vanuselt võib emastel koertel olla esimene jook-suaeg. Emased kassipojad võivad poole aastaselt juba tiinestuda ning 8-kuuselt ilmale tuua oma esimese pesakonna. Sel juhul võib öelda, et laps sai lapsed. Nii nooruke mamma võib poegade saamisest olla täielikus segaduses ning käituda pesakonna suhtes ebaadekvaatselt.

Täiskasvanuiga

Kas nüüd on kõik ja loom on valmis? Ei, nad ei saa kunagi valmis, sest loomad õpivad kogu elu - katsetavad, eksivad, talletavad kogemusi ja see, kui-

das kogemustepagas muutub, kajastub nende käitumises. Kui on terviseprobleemid, siis ka see muudab käitumist. Mida vanemaks saadakse, seda rohkem toetatakse eelnevatele kogemustele, mis ei tähenda, et ei võiks kogeda ja õppida midagi uut. Võib öelda, et loomad on elukestval õppel. Kindlasti elavad nad täiel rinnal ja on igas hetkes 100% kohal.

Pensionipõlv

Vananedes loomad muutuvad nii nagu ka inimesed. Muutused toimuvad nii kehas kui vaimus. Vanem loom ei pruugi olla enam nii aktiivne, kuid see ei tähenda, et ta ei vaja enam meie tähelepanu või suhtlust. Igatahes ei saa jätta neid üksi nurka konutama. Rohkem tuleb jälgida tervislikku seisundit, kuid ei saa unustada ka vaimset tegevust. Vananedes võivad loomade vaimsed võimed hakata kahanema ja meeled ei ole enam nii erksad. Kui pakume lemmikule üllatusi ja uusi väljakutseid mängude, trikkide õppimise ning huvitavate kohtade külastamise näol, siis hoiame tema vaimu erksa ja lükkame edasi vananemist mentaalsel tasandil.

Aga nad kasvavad ja oskavad elada ju ise

Inimene võib ju enda õigustuseks öelda, et lemmikloom kasvab ise suureks ja saab ise hakkama. Füüsiliselt küll, kui tagame talle kasvamiseks vajaliku söögi, joogi, peavarju ja veterinaarsed protseduurid. Aga vaimset? Et lemmikloom pakuks meile harmoonilist sotsiaalset suhtlust, peab inimene ise väga palju panustama suhte ülesehitamisse. Oma lemmikule tuleb pühendada palju aega. See aeg hõlmab kogu kooselu - tasakaalustatult nii ühiseid tegevusi kui ka jõudeolekut. Samuti peab olema lemmikul võimalus tunda ennast kas siis kassi või koerana ja talle tuleb tagada liigile omased tegevused. Ja eriti koerte juures tuleb silmas pidada, et nad soovivad suhelda ka liigikaaslastega. Seda kõike ei tohi unustada hetkel, kui emotsioonid üle pea kokku löövad ja me hüüame: "Vaata kui nunnu! Tahan ka!". Kui aega suhtesse panustada ei ole, siis on kõikidele parem kui lemmiklooma ei võeta.

Siia lõppu sobib hästi vanasõna parafraas: "Enne mõtle, siis võta lemmikloom."

Uuel aastal uued hinnad

Tahame me või mitte, aga tasuta lõunaid pole olemas. Nii on ka Varjupaikade MTÜ pakutavatel teenustel hinnad. Uuendasime oma hinnakirja 2019. aasta alguses. Viska pilk peale enne, kui varjupaika tuled, et vältida üllatusi.

Loovutustasud

Kassi loovutustasu	35 eur
Kassi loovutustasu projekt „Uued sõbrad“	15 eur
Koera loovutustasu	50 eur
Koera loovutustasu projekt „Uued sõbrad“	25 eur
Kutsika (kuni 6-kuune kaasaarvatud) loovutustasu	70 eur
Muu väikelooma või linnu loovutustasu	10 eur

Tasud omanikult looma vastuvõtmisel varjupaika (v.a Võru loomade varjupaik)

Kassi kastreerimine	25 eur
Kassi steriliseerimine	40 eur
Koera kastreerimine	kuni 10 kg 70 eur 10-20 kg 80 eur 20-40 kg 90 eur 40+ kg 100 eur
Koera steriliseerimine	kuni 10 kg 100 eur 10-20 kg 110 eur 20-40 kg 120 eur 40+ kg 135 eur
Kiibistamine koos registrisse kandmisega	10 eur
Vaktsineerimine kompleksvaktsiiniga (kui eelnevalt täiesti vaktsineerimata, siis x2)	15 eur
Vaktsineerimistunnistus	1 eur
FIV test kassile	15 eur
Välisparasiiditõrje kassil (kirp+puuk)	5 eur
Välisparasiiditõrje kassil (Stronghold või Advocate)	10 eur
Välisparasiiditõrje koeral (kirp+puuk)	kuni 20 kg 6 eur 20-40 kg 8,30 eur 40+ kg 9 eur
Välisparasiiditõrje koeral (Stronghold või Advocate)	kuni 10 kg 11 eur kuni 25 kg 12,30 eur kuni 40 kg 16 eur

Muud tasud

Transpordiboksi laenutus	5 eur/päev
Lemmiklooma hoiuteenus (vaba koha olemasolul)	6 eur/päev
Kiibistamine koos registrisse kandmisega	10 eur
Europassi väljastamine	10 eur
Marutaudi vastase vaktsineerimise teenustasu	5 eur
Vaktsineerimistunnistus	1 eur
Andmete muutmine lemmikloomaregistris (llr.ee)	5 eur

Kiibista oma lemmikloom Varjupaikade MTÜ loomade varjupaikades!

Hind 10 €
sisaldab registrisse
kandmist

Helista ja broneeri aeg juba täna

Pärnu 524 6705
Tallinn 514 1431
Valga 529 9880

Viljandi 523 8626
Virumaa 5309 0510
Võru 5340 4223

Varjupaikade asukohad
varjupaik.ee

Siin võiks olla Sinu reklaam!

Heategevuslik ajakiri Käpa all jõuab
ca **18 000 loomasõbrani** e-kanalite
kaudu, trükitud eksemplarid on tasuta
saadaval suuremates loomakliinikutes.

Reklaami ostuga toetad
Varjupaikade MTÜ tegevust!

Aitäh!

1/1 lk

1/2 lk

1/3 lk

1/4 lk

Lisainfo ja müük
Anneli Matsi, anneli.matsi@varjupaik.ee

VARJUPAIKADE MTÜ

OLEN KÄPA ALL

WWW.VARJUPAIK.EE